

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการซื้อขายพระเครื่อง¹

ปราชญา พรหมสุรินทร์²

การซื้อขายพระเครื่องเป็นความสุขทางจิตใจอย่างหนึ่ง ไม่ใช่สิ่งชั่วร้ายไม่ได้ทำให้ประเทศชาติบ้านเมืองเสียหาย การซื้อขายพระเครื่องเป็นอาชีพที่สุจริตและไม่ผิดกฎหมาย ผู้นับถือสิ่งที่เป็นวัตถุมงคล เคยมีการประเมินมูลค่าของธุรกิจพระเครื่อง โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทยว่า ปี พ.ศ.2550 ธุรกิจที่มีฐานบนความศรัทธานี้มีมูลค่าสูงถึง 40,000 ล้านบาท³ ส่งผลให้มีธุรกิจต่อเนื่องอื่น ๆ เช่น ธุรกิจการสร้างพระ นิคมสารพระเครื่อง ธุรกิจโฆษณา เป็นต้น ซึ่งน่าจะทำให้เงินสะพัดในธุรกิจพระเครื่องทั้งวงจรสะพัดมากกว่า 40,000 ล้านบาทการศึกษาพบว่ามักจะมีปัญหาในการซื้อขายหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น การซื้อขายพระปลอม การขายพระซ่อม การขายพระผิดกรุ หรือผิดวัด การซื้อขายพระที่ถูกขโมยมา การจำกัดความรับผิดชอบไว้ การทำนิติกรรมในรูปแบบจำนำหรือขายฝากพระเครื่อง ซึ่งล้วนแล้วแต่ทำให้เกิดปัญหาทางกฎหมายและข้อพิพาทระหว่างผู้ซื้อผู้ขายทั้งสิ้น ซึ่งจากการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องที่กำหนดอำนาจหน้าที่ให้รัฐเข้ามามีบทบาทในการแทรกแซงการทำสัญญาดังกล่าวพบว่า ได้แก่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. 2474 พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504

กฎหมายที่มีอยู่ ซึ่งมีใช้กฎหมายที่มีความมุ่งหมายที่จะบังคับใช้กับการควบคุมการประกอบธุรกิจการซื้อขายพระเครื่องโดยตรง เพียงแต่มีผลโดยอ้อมเท่านั้น จึงทำให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายดังต่อไปนี้

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการซื้อขายพระเครื่อง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือรองศาสตราจารย์ พิมพ์ใจ รื่นเริง และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์จุฑามาศ นิสารัตน์และรองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ สันตาสว่าง

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ กฤษฎา ศุภวรรณะกุล, “ปลุกกระแส-สร้างราคาพระเครื่องใหม่บนเส้นทางธุรกิจศรัทธา มูลค่า4หมื่นล้าน” Online Available URL: <https://www.tcijthai.com/news/2014/20/scoop/4016,2562>, (มกราคม, 28)

1. ปัญหาเกี่ยวกับความหมายของพระเครื่องที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย

จากการศึกษาพบว่าไม่มีกฎหมายฉบับใดให้ความหมายของคำว่า “พระเครื่อง” เอาไว้ ทำให้เกิดปัญหาว่าการซื้อขายพระเครื่องในลักษณะใด ต้องมีความเก่าแก่เพียงใด มีคุณค่าในทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมมากเพียงใด การซื้อขายพระเครื่องบางประเภทจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพิทักษ์รักษาศิลปวัตถุอันมีค่าของชาติ แต่การตีความในลักษณะที่ให้ผู้ค้าพระเครื่องทุกรายต้องอยู่ในบังคับของกฎหมายดังกล่าวนี้จะขัดแย้งกับสภาพการซื้อขายพระเครื่องตามปกติของประชาชนมากเกินไป ส่วนการซื้อขายพระเครื่องที่สร้างขึ้นในสมัยอยุธยาอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติโบราณสถานอยู่แล้ว จึงควรควบคุมเฉพาะพระเครื่องที่สร้างขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีอายุเกินกว่า 50 ปี⁴ ทั้งนี้ว่ามีอายุยาวนานเกินกว่าชั่วอายุคนคนหนึ่ง สามารถบอกเล่าเรื่องราวในอดีตมีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมของชาติและมีมูลค่าสูงเป็นที่ต้องการในท้องตลาด⁵

เพื่อคุ้มครองผู้ประกอบการซื้อขายพระเครื่องและผู้ซื้อพระเครื่องให้ได้รับความคุ้มครองจากการหลอกลวงตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พ.ศ. 2474 จึงควรกำหนดคำจำกัดความของสินค้าประเภทพระเครื่อง ว่าพระเครื่องลักษณะแบบนั้นจะถือว่าเป็น “ทรัพย์สินที่ใช้แล้วหรือของโบราณ” ตามคำนิยามคำว่า “ของเก่า” ในมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พ.ศ. 2474 เพราะหากดูเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พ.ศ. 2474 แล้วจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าไม่ครอบคลุมถึงสินค้าประเภทพระเครื่องทุกชนิดหากแต่ต้องเป็น ทรัพย์สินที่ใช้แล้วหรือของโบราณเท่านั้นจึงจะอยู่ในบังคับของกฎหมายฉบับนี้ ด้วยเหตุนี้เอง จึงไม่สามารถที่จะนำพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พ.ศ. 2474 มาใช้บังคับกับการซื้อขายพระเครื่องทุกชนิดได้ เพราะกฎหมายฉบับนี้มุ่งหมายที่จะใช้บังคับกับสินค้าที่มีความเก่าแก่โบราณเท่านั้นแต่ไม่สามารถที่จะบังคับใช้กับพระเครื่องที่ถูกจัดสร้างขึ้นใหม่ไม่มีความเก่าแก่โบราณได้เพราะจะขัดกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พ.ศ. 2474

ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พ.ศ. 2474 จึงควรกำหนดให้มีการควบคุมเฉพาะพระเครื่องที่มีอายุเกินกว่า 50 ปีในเวลาที่

⁴ อนุรักษ์ อยู่รุ่งเรืองศักดิ์, “พระเครื่องกับสังคมไทยช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ถึง พ.ศ. 2550 : การศึกษาคติความเชื่อ รูปแบบ และพุทธพาณิชย์,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร , 2554), หน้า 67.

⁵ อุทัย ไชยานนท์, วรรณกรรมกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1-2-3, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์น้ำฝน จำกัด, 2546), หน้า 45.

ทำการซื้อขายเท่านั้น เพราะพระเครื่องที่มีอายุถึง 50 ปีซึ่งมีอายุเทียบเท่ากับหนึ่งชั่วอายุคนย่อมมีคุณค่าในทางศิลปวัฒนธรรมสามารถบอกเล่าเรื่องราวในช่วงเวลานั้น อันเป็นประโยชน์ต่ออนุชนคนรุ่นหลังที่จะได้ศึกษาถึงศิลปวัฒนธรรมในช่วงเวลานั้น การกำหนดคำนิยามของคำว่าพระเครื่องเก่าที่อยู่ในบังคับของกฎหมายจะส่งผลดีในเรื่องของการเก็บรักษาสมบัติของชาติมิให้ถูกจำหน่ายถ่ายโอนออกไปต่างประเทศเพื่อเป็นความรู้และภูมิปัญญาแก่ลูกหลานในอนาคต

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นควรให้คำจำกัดความ คำว่า “พระเครื่องเก่า” ที่ควรจะอยู่ในบังคับพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. 2474 คือ พระพุทธรูปขนาดเล็กๆหรือรูปจำลองพระสงฆ์เกจิอาจารย์แต่ไม่รวมถึงเครื่องรางของขลังอื่นๆ สร้างด้วยมวลสารต่างๆ

2. ปัญหาเกี่ยวกับสัญญาซื้อขายพระเครื่อง

“พระเครื่อง” นั้น เป็นสินค้าที่มีลักษณะพิเศษและมีรายละเอียดที่มากกว่าสินค้าชนิดอื่นๆ การกำหนดราคานั้นก็ขึ้นอยู่กับความรู้ และประสบการณ์ของผู้ซื้อและผู้ขายว่ามีความชำนาญในระดับใด จากการศึกษาพบว่า จากการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เกิดกับการซื้อขายพระเครื่องมีหลายรูปแบบ เช่น การซื้อขายพระปลอม การซื้อขายพระที่มีการซ่อมแซม การซื้อขายพระผิวดัดผิดกรู นอกจากนั้นยังมีการซื้อขายแบบจำกัดความรับผิดชอบเพื่อการรอนสิทธิและความชำรุดบกพร่องเอาไว้ ในสัญญา รวมทั้งมีการทำสัญญาซื้อขายพระเครื่องในรูปแบบของการขายฝาก หรือการรับจำนำ⁶ ซึ่งนิติสัมพันธ์ระหว่างคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายและได้รับความคุ้มครองที่แตกต่างกันออกไปตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

การทำสัญญาซื้อขายไม่มีการกำหนดรูปแบบคุ้มครองไว้โดยเฉพาะว่าสัญญาซื้อขายพระเครื่องจะต้องมีรายละเอียดในเรื่องใดๆบ้าง เมื่อเกิดปัญหาข้อพิพาทระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายพระเครื่องการจะพิจารณาว่าฝ่ายใดเป็นฝ่ายผิดสัญญาในทางแพ่งหรือมีเจตนาหลอกลวงในทางอาญาหรือไม่นั้นก็ต้องพิจารณาถึงเจตนาในใจของคู่สัญญาในขณะที่ทำการซื้อขายเป็นสำคัญว่า ผู้ขายมีเจตนาหรือมีความประสงค์ที่จะนำพระเครื่องปลอม พระเครื่องที่ชำรุดบกพร่อง พระเครื่องที่มีคุณสมบัติแตกต่างไปจากที่พรรณนาไว้ หรือพระเครื่องที่มีบุคคลอื่นอ้างสิทธิต่างรายกันก็ต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไป ตามหลักสุจริตเป็นสำคัญ ความไม่รู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคู่กรณีที่เกี่ยวข้องหรือความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

⁶ อดุลย์ เมธิกุล, “กฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายพระเครื่อง,” เอกสารประกอบการบรรยายงานนิทรรศการประกวดการอนุรักษ์พระเครื่องและเหรียญคณาจารย์ เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2548 ณ หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

การกำหนดควบคุมรายละเอียดของสัญญาซื้อขายและการให้คำรับรองของผู้ขายหรือการรับประกันของผู้ขายจะช่วยแก้ไขปัญหานี้และช่วยยืนยันความความสุจริตของผู้ขายได้และเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นและลดข้อพิพาทระหว่างผู้ซื้อควรกำหนดให้การซื้อขายพระเครื่องที่มีมูลค่ามากกว่า 100,000 บาทจะต้องได้รับการรับประกันตามคำพรรณนาเพื่อป้องกันการปฏิเสธความรับผิดชอบของผู้ขายโดยอ้างว่าตนเองสุจริต ประกอบกับในปัจจุบันมีหลายองค์กรที่เข้ามาทำหน้าที่ในการตรวจสอบและออกใบรับรองพระเครื่องโดยผู้เชี่ยวชาญจัดทำทะเบียนพระเครื่อง

3. ปัญหาเกี่ยวกับใบอนุญาตผู้ค้าพระเครื่อง

จากการศึกษาเงื่อนไขเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตค้าของเก่า มาตรา 6 ของพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. 2474 กำหนดแต่เพียงว่ามีอายุ 20 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป มีความรู้ภาษาไทยพออ่านออกเขียนได้ และไม่เคียดชังโทษจำคุกตามกฎหมายอาญา ในบางมาตราที่กำหนดไว้เท่านั้นซึ่งเป็นการกำหนดคุณสมบัติอย่างกว้างโดยไม่ได้กำหนดให้ชัดเจน สถานที่ประกอบการ ไม่ได้มุ่งเน้นในเรื่องความรู้ความสามารถซึ่งผู้ประกอบการซื้อขายพระจะต้องมีเป็นเรื่องเฉพาะตัวหากกำหนดให้ให้ผู้ค้าพระเครื่องจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านพระเครื่องเพื่อให้บุคคลที่ประกอบธุรกิจการค้าพระเครื่องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน เมื่อเกิดปัญหาว่าพระเครื่องนั้นเป็นของจริงหรือของปลอมก็จะทำให้ผู้ขายมีความรับผิดชอบที่ชัดเจน ฐานะผู้ประกอบการ และช่วยลดภาระการพิสูจน์ของผู้ซื้อได้ โดยรัฐควรพัฒนาสมาคมที่มีผู้เชี่ยวชาญให้มีสถานะและความรับผิดชอบทางกฎหมายเพื่อทำหน้าที่รับรองพระเครื่องที่มีมูลค่าสูง

นอกจากนั้น อายุของใบอนุญาตและการโอนใบอนุญาต วันที่หมดอายุของใบอนุญาตการขายทอดตลาดและค้าของเก่าในวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี ไม่ว่าประชาชนผู้ที่มาขอใบอนุญาตจะมาขอวันใดก็ตาม ก็ย่อมจะหมดในวันที่ 31 ธันวาคม ของปีนั้นเสมอทำให้เกิดภาระแก่ประชาชนผู้ขออนุญาต การที่พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้ใบอนุญาตเป็นการเฉพาะตัว ซึ่งหมายความว่า ผู้ใดได้รับใบอนุญาตผู้นั้นจะต้องดำเนินการกิจการและรับผิดชอบตลอดไปจนกว่าใบอนุญาตจะสิ้นอายุ หากผู้รับใบอนุญาตตาย กิจการที่ขออนุญาตไว้ ต้องเลิกดำเนินการ ซึ่งการเลิกดำเนินการอาจส่งผลกระทบต่อลูกจ้างของกิจการได้โดยจะโอนให้แก่ผู้อื่น มาดำเนินการแทนไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นการโอนให้แก่ทายาทหรือผู้จัดการมรดกก็ตาม จากการศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศญี่ปุ่น เกี่ยวกับใบอนุญาต

ในประเทศญี่ปุ่นได้กำหนดไว้เพียงมีการสืบทอดต่อกิจการกันได้เพียงแต่ต้องบรรลุนิติภาวะ (Legal age) และถ้าหากยังไม่บรรลุนิติภาวะต้องมีผู้ทำการแทน ซึ่งจะต่างจากกฎหมายของไทยในเรื่องของการขออนุญาตใบอนุญาตควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า จึงถือได้ว่า ในเรื่องของการโอนใบอนุญาตควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่าในประเทศญี่ปุ่น ก็สามารถ

ดำเนินการเช่นนั้นได้ส่วนในเรื่องของ การออกใบอนุญาตของผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าว หากพูดถึง เรื่องของอายุของใบอนุญาต การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน และระยะเวลา ซึ่งควรนำ แนวทางนี้มาใช้กับประเทศไทยด้วย

4. ปัญหาเกี่ยวกับการกำกับและตรวจสอบการค้าพระเครื่อง

พนักงานเจ้าหน้าที่มีข้อจำกัดตามกฎหมายทั้งในแง่ของตัวเจ้าหน้าที่เองซึ่งเจ้าหน้าที่ที่จะ เข้าตรวจสอบการค้าของเก่าได้กำหนดไว้ว่าจะต้องเป็นนายตรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรี แต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่าเท่านั้น นอกจากนี้ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายพระเครื่องทั้งสองฉบับของประเทศไทยนั้น ให้อำนาจกับ เจ้าหน้าที่อย่างจำกัดเฉพาะในเวลากลางวันเท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายการควบคุมการค้า ของเก่าของประเทศญี่ปุ่น มาตรา 22 วรรคแรก กำหนดว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจที่จะเข้า ตรวจสอบ สถานประกอบการหรือร้านค้าของเก่าได้ เมื่อมีเหตุอันควรหรืออันต้องสงสัยว่ามีสินค้า ผิดกฎหมายซ่อนอยู่ ไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาใดก็ตาม ซึ่งให้อำนาจเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้กำกับดูแลการค้า ของเก่าในการเข้าตรวจสอบสถานประกอบการหรือร้านค้าของเก่าไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาใดก็ได้ โดยมีเงื่อนไขว่าจะมีเหตุอันควร หรือมีเหตุต้องสงสัยเท่านั้น แต่มิได้จำกัดเวลาเอาไว้เหมือนอย่าง กฎหมายไทย การให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีอยู่ในทุกท้องที่สามารถเข้าตรวจสอบได้อย่าง รวดเร็วและครอบคลุม ส่งผลดีทั้งในแง่การป้องกันและการควบคุมการกระทำความผิด นอกจากนี้ การกำหนดอำนาจให้เข้าตรวจสอบสถานประกอบการได้เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยโดยมิได้จำกัดเวลา เอาไว้นั้น เอื้ออำนวยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มากกว่ากฎหมายของประเทศไทยที่จำกัดเวลา ไว้เฉพาะเวลากลางวัน

จากการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจซื้อขายพระเครื่อง จึงได้เสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหาดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับความหมายของพระเครื่องที่อยู่ภายใต้บังคับของของกฎหมายขอ เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้โดยควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติพระราชบัญญัติควบคุมการ ขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. 2474 เพิ่มเติมมาตรา 3 วรรคสามใหม่ โดยกำหนดคานิยามของคำว่า “ พระเครื่องเก่า ” หมายความว่าพระพุทธรูปขนาดเล็กๆหรือรูปจำลองพระสงฆ์เกจิอาจารย์ สร้าง ด้วยมวลสารต่างๆ รวมทั้งพระพิมพ์ที่สร้างขึ้นในยุคสมัยต่างๆเพื่อใช้เป็นเครื่องเตือนสติไม่ให้ ประพฤติในสิ่งที่ผิดศีลธรรม ที่สร้างขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ และพระเครื่องที่มีอายุในการจัดสร้าง มากกว่า 50 ปีในวันที่มีการซื้อขาย

2. ปัญหาเกี่ยวกับสัญญาซื้อขายพระเครื่องขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้

1) กระทรวงมหาดไทยควรใช้อำนาจตาม พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พ.ศ. 2474 ออกประกาศควบคุมสัญญาซื้อขายพระเครื่อง จำนำ และขายฝากพระเครื่อง และข้อกำหนดห้ามในการซื้อขายพระเครื่องเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้สัญญาทั้งสองฝ่าย

2) เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นและลดข้อพิพาทระหว่างผู้ซื้อควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พ.ศ. 2474 ใหม่เป็นมาตรา 8/1 กำหนดให้การซื้อขายพระเครื่องที่มีมูลค่ามากกว่า 100,000 บาทจะต้องได้รับการรับประกันตามคำพรรณนาเพื่อป้องกันการปฏิเสธความรับผิดชอบของผู้ขายโดยอ้างว่าตนเองสุจริต ประกอบกับในปัจจุบันมีหลายองค์กรที่เข้ามาทำหน้าที่ในการตรวจสอบและออกใบรับรองพระเครื่องโดยผู้เชี่ยวชาญจัดทำทะเบียนพระเครื่อง นอกจากนี้ พระเครื่องที่ผู้ขายได้ให้คำรับรองไว้ห้ามมิให้มีการยกเว้นความรับผิดชอบเกี่ยวกับความชำรุดบกพร่องและการรอนสีผิวไว้ด้วย

3. ปัญหาเกี่ยวกับใบอนุญาตผู้ค้าพระเครื่อง ขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้

1) ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พุทธศักราช 2474 มาตรา 6 วรรคสองโดยกำหนดให้ผู้ขออนุญาตขายของเก่าชนิดพิเศษบางประเภทจะต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วย

ควรตรากฎกระทรวงเพื่อกำหนดคุณสมบัติของผู้ขายพระเครื่องให้ต้องมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ ประวัติการจัดสร้างพระเครื่อง การพิจารณาเอกสารการพิจารณาอายุของพระเครื่องรุ่นต่างๆ และ จะต้องมียุ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีความรู้หนังสือไทยพออ่านออกเขียนได้ เป็นผู้ที่ไม่เคยต้องโทษจำคุกฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์หรือความผิดฐานฉ้อโกงหรือความผิดตามกฎหมายอาญาและต้องมีความรู้ความสามารถทางด้านพระเครื่อง นอกจากนั้น การโอนใบอนุญาตผู้รับโอนควรจะเป็นบุคคลผู้มีคุณสมบัติพื้นฐานตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและการค้าของเก่า พุทธศักราช 2474 ด้วย

2) ควรแก้ไขมาตรา 11 พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พ.ศ. 2474 โดยกำหนดให้มีการต่อใบอนุญาตทุกๆ 5 ปีนับแต่มีการออกใบอนุญาต นอกจากนั้น ยังควรกำหนดให้มีการโอนใบอนุญาตได้หากผู้รับโอนมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ตามที่กฎกระทรวงกำหนด

4. ปัญหาเกี่ยวกับการกำกับและตรวจสอบการค้าพระเครื่อง ขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้ โดยควรแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พ.ศ. 2474 มาตรา 13 และพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 มาตรา 21 โดยควรเพิ่มเติมอำนาจให้แก่เจ้าพนักงานสามารถที่จะเข้าตรวจสอบสถานที่ทำ

การค้าได้ในเวลากลางคืน หากมีเหตุอันควรสงสัย เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในการประกอบธุรกิจซื้อขายพระเครื่องในปัจจุบัน

ในกรณีที่มีการเสนอขายไม่ว่าช่องทางใดจะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับที่ตั้งอันเป็นสถานที่ทำการค้าตามปกติของตน สำหรับให้ประชาชนทั่วไปและเจ้าหน้าที่ที่สามารถที่จะเข้าตรวจสอบได้

บรรณานุกรม

หนังสือ

อุทัย ไชยานนท์. วรรณกรรมกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1-2-3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์น้ำฝน จำกัด . 2546.

วิทยานิพนธ์

ณัฐพล อยู่รุ่งเรืองศักดิ์, “พระเครื่องกับสังคมไทยช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ถึง พ.ศ. 2550 : การศึกษาคติความเชื่อ รูปแบบ และพุทธพาณิชย์,”วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร , 2554.

เอกสารอื่นๆ

อดุลย์ เมธิกุล, “กฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายพระเครื่อง,” เอกสารประกอบการบรรยายงานนิทรรศการประกวดการอนุรักษ์พระเครื่องและเหรียญคณาจารย์ เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2548 ณ หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

กฤษฎา สุภวรรธนะกุล, “ปลุกกระแส-สร้างราคาพระเครื่องใหม่บนเส้นทางธุรกิจศรัทธามูลค่า4หมื่นล้าน” Online Available URL: <https://www.tcijthai.com/news/2014/20/scoop/4016>, 2562, (, มกราคม, 28)